

Транстрьомер Томас

Біографія

Томас (Тумас) Єста Транстрємер (швед. Tomas Gösta Tranströmer; 15 квітня 1931, Стокгольм — 26 березня 2015) — видатний шведський поет ХХ століття, лауреат Нобелівської премії з літератури 2011 року "за стислі та пронизливі образи, які дали читачам свіжий погляд на реальність".

Транстрємер, нарівні з Еммануїлем Сведенборгом, Августом Стріндбергом та Інгмаром Бергманом, світовою культурною громадськістю розглядається як один з тих, хто виходить за рамки вузько-національного і становить так зване обличчя національного шведського світосприйняття в загальному світовому та інтернаціональному контексті.

Біографія

Томас Транстрємер здобув середню освіту в Південній латинській школі в Стокгольмі і отримав диплом психолога в Стокгольмському університеті в 1956 році. Додатково вивчав історію, релігію і літературу.

За основною професією — лікар-психолог, працював спочатку у в'язниці для неповнолітніх, згодом — з інвалідами, які втратили працездатність унаслідок трудового каліцтва, ув'язненими і наркоманами. Професійний піаніст.

Творчість

Найвпливовіший скандинавський поет останніх десятиліть.

Почав писати в 13 років. Свій перший збірник віршів 17 dikter (Сімнадцять віршів) опублікував у 1954 році. У 1993 році видав свою коротку автобіографію Minnena ser mig (Спогади споглядають на мене). Інші поети, особливо "політичних" 1970-х, звинуватили Транстрємера у відстороненні від власної традиції і політичних процесів. Проте поет працював у межах модерністських, експресіоністських і сюрреалістичних тенденцій в поезії ХХ століття. Його ясні, прості картинки з повсякденного життя і природи показують містичну проникливість універсальних аспектів людського розуму.

На початку 1990-х років був вражений інсультом, від чого у нього відняло праву частину тіла, мову і здатність володіти пером. Але він навчився писати лівою рукою і навіть став виконувати музику для "лівої руки" на фортепіано, часто написану спеціально для нього сучасними західними композиторами.

Томас Транстрємер — автор 12 книг віршів і прози. Твори поета перекладено 60 мовами. Його остання робота, збірка віршів Den stora gåtan (Велика таїна), була опублікована у 2004 році.

6 жовтня 2011 року Нобелівський комітет оголосив про присудження Нобелівської премії з літератури Томасу Транстрємеру.

Окрім того, Транстрємер був нагороджений Поетичною премією видавництва Боннієр, Міжнародною премією в галузі літератури (Нойштадт), Премією Петрарки (Німеччина), Золотим вінком Струзьких вечорів поезії, Шведською премією

Міжнародного поетичного форуму та ін.

Майже все життя провів у місті Вестерос. Останні роки жив разом із дружиною Монікою в Стокгольмі.